

Voor en door
Hellevoeters

Verkiezingsprogramma 2018-2022

HOOFDSTUK 1 - WIE IS INWONERSBELANG HELLEVOETSLUIS (IBH)	5
HOOFDSTUK 2 - ALGEMEEN BESTUUR	8
2.1 BESTUURSTIJL	8
2.2 COMMUNICATIE	8
2.3 PARTICIPATIE	8
2.4 DIENSTVERLENING	8
2.5 PERSONEEL	9
2.6 OUDENHOORN	10
2.7 REGIONALE SAMENWERKING & METROPOOLREGIO MRDH	10
2.7.1 AFO	10
2.7.2 Samenwerking Voorne-Putten	10
2.7.3 De Metropoolregio	11
2.8 COLLEGE	11
2.9 ZELFSTANDIG HELLEVOETSLUIS	11
HOOFDSTUK 3 - ECONOMIE, TOERISME EN RECREATIE	12
3.1 WERKEN	12
3.1.1 Bereikbaarheid	12
3.1.2 Eigen werkgelegenheid	13
3.1.3 Werkgelegenheid in de regio en de Metropoolregio	13
3.2 BEDRIJVIGHEID & ONDERNEMEN	13
3.3 TOERISME EN RECREATIE	13
3.3.1 De Vesting	13
3.3.2 Samenwerking en ontwikkelingen	14
HOOFDSTUK 4 - RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEU	14
4.1 WONEN	15
4.1.1 Duurzaam bouwen	15
4.1.2 Bouwlocaties	15
4.2 OPENBAAR GROEN, BUITENRUIMTE EN MILIEU	15
4.2.1 Onderhoud buitenruimte	16
4.2.2 Controle	16
4.2.3 Wijkaanpak	16
4.3 HELLEVOETSLUIS POEPPRIJ	17
4.4 MILIEU EN DUURZAAMHEID	17

4.4.1 Afvalbeleid	17
4.4.2 Natuur	17
4.4.3 Duurzaamheid	18
HOOFDSTUK 5 - JEUGD EN JONGEREN	19
5.1 JONGEREN EN SPORT	19
5.1.1 Schoolzwemmen	19
5.2 JONGEREN EN OPENBARE RUIMTE	19
5.3 OPGROEIENDE JEUGD	19
5.4 SCHOOL	20
5.5 LEERPLICHT	20
5.6 SCHOOL EN SAMENLEVING	21
5.7 SCHOOL EN ARBEID	21
HOOFDSTUK 6 - MEE DOEN	22
6.1 BEWONERSPARTICIPATIE EN WIJKBEHEER	22
6.2. JEUGDPARTICIPATIE	22
6.3 ZORGEN VOOR WIE DAT NODIG HEEFT	22
6.4 VRIJWILLIGERS	22
6.5 INBURGERAARS	23
HOOFDSTUK 7 - CULTUUR EN MONUMENTEN	23
7.1 CULTUURHISTORIE	23
7.2 CULTUUR	24
7.3 CULTUUR(HISTORIE) EN SCHOLEN	24
7.4 CULTUURHUIS NIEUWE VESTE	24
HOOFDSTUK 8 - GEZONDHEID	25
8.1 GGD	25
8.2 SPORT	25
8.3 HAP	25
HOOFDSTUK 9 - VEILIGHEID	26
9.1 BUURTVEILIGHEID	26
9.1.1 Camera's	26
9.1.2 Wijkagent	26
9.2 VEILIGHEID EN JONGEREN	26
9.3 VEILIGHEID EN GEZONDHEID	26
9.4 VEILIGHEID EN FIETSEN	26

9.5 VEILIGHEID EN CALAMITEITEN	27
HOOFDSTUK 10 - VERKEER EN VERVOER	27
10.1 ONTSLUITING	27
10.2 LOCALE SITUATIE	27
10.3 PARKEREN	28
10.4 OPENBAAR VERVOER	28
HOOFDSTUK 11 - FINANCIËN	28
11.1 WOON-EN VESTIGINGSLASTEN	29
11.2 LEESBARE (FINANCIËLE) STUKKEN	29
11.2.1 (Financiële) raadsstukken	29
HOOFDSTUK 13 - SLOTWOORD	30

Hoofdstuk 1 - Wie is Inwonersbelang Hellevoetsluis (IBH)

IBH in 2018 al 50 jaar voor uw belang!

In april 1966 kwam een zeer gemêleerd gezelschap tot de overtuiging, dat "naast" de bestaande politieke partijen, óók anderen, niet landelijk-partij-gebonden en, hun stem moesten laten horen bij het bestuur van Hellevoetsluis, hieruit is uiteindelijk Inwonersbelang Hellevoetsluis ontstaan. We zijn voortgekomen uit de lokale bevolking, zoals buurt- en wijkgerichte groepen, verenigingen en politiek-kritische burgers. Wij zien ons dan ook als het logische vervolg van deze bewegingen in een totale belangenbehartiging van de bewuste burger.

Inwonersbelang is een vereniging van kiezers, die landelijk en provinciaal hun eigen keuzes maken, maar in de gemeentepolitiek kiezen voor een lokale politieke groepering welke geheel zelfstandig en onafhankelijk van landelijke partijen kan en wil functioneren. Eenheid in verscheidenheid, wij beschouwen het als onze kracht dat wij met onze achterban van socialisten, liberalen, groenen en christendemocraten gezamenlijk gemeentepolitiek kunnen voeren. Gemeentepolitiek die ons allen aanspreekt, waarin de Hellevoeter zich herkent. Wij streven er naar om in de gemeenteraad partijpolitieke besluitvorming te vermijden, de raadsleden en wethouders van ons zitten niet voor zichzelf in het college van B & W en de gemeenteraad en zij zijn zich bewust van het mandaat dat u ze heeft gegeven. De dagelijkse en toekomstgerichte materiële en praktische zaken van de gemeentelijke huishouding worden daarom per geval uitsluitend op rationele gronden beoordeeld. Met deze basisgedachte menen wij optimaal voor de belangen van de inwoners op te komen. Wij zijn er voor iedereen!

Ons kenmerk is dat Inwonersbelang Hellevoetsluis:

- werkzaam is voor en met alle Hellevoetse inwoners;
- niet gebonden is aan landelijke politiek;
- niet werkt vanuit een (starre) ideologie;
- werkt aan concrete en toekomstgerichte zaken voor de inwoners van Hellevoetsluis.

Onze visie is:

Hellevoetsluis moet een toekomstgerichte, veilige, betaalbare, plezierige woon- en leefomgeving zijn met voldoende woon- en werkgelegenheid. Kernpunten zijn hierbij: Inspraak, participatie, betrokkenheid, verantwoord lage woonlasten, zelfredzaamheid en waar nodig hulp om zelfredzaam te worden en goede zorg wanneer zelfredzaamheid niet mogelijk is.

Onze missie is:

Hellevoetsluis eerlijk en rechtvaardig besturen voor, door en vooral met alle Hellevoeters!

Democratie heeft, zeker lokaal, geen ideologie nodig.

Lokale partijen horen nog al eens het verwijt dat men niet over een ideologie beschikt. Het hechten aan een ideologie kan de aandacht afleiden van wat er werkelijk toe doet. Het gaat om zaken, die de burger direct aangaan. Dat spreekt de burger, lees de kiezer, ook direct aan. Het gaat lokaal niet om ideologieën van welke aard ook, maar om bestuur dat zich bemoeit met actuele problemen, die elke burger, van welke gezindte dan ook, raken. Wij gaan pragmatisch te werk, dat wil zeggen wij verbinden de praktijk met de theorie en komen zo tot besluiten die helder en verklaarbaar zijn.

Zeggen wat je doet en doen wat je zegt.

Veel mensen hebben het vertrouwen in de politiek verloren. Wij willen dat dit vertrouwen terugkomt door open, eerlijk en consistent te handelen. Door onze raadsleden wordt vanuit hun bestuurlijke verantwoordelijkheid een zo groot mogelijke inzet geleverd. Zij bestuderen de problemen, informeren bij de burgers. Ze zijn kritisch maar ook in staat alternatieven aan te geven, gewoon, nuchter, zoals u dat ook thuis doet!

De uitgangspunten voor Inwonersbelang.

De meeste vraagstukken voor het lokale bestuur hebben met plaatselijke belangen te maken. Deze worden door de landelijke, op levensfilosofie gebaseerde, partijen lang niet altijd gediend. Inwonersbelang doet dit wel en heeft dit als volgt verwoord in de statuten van de vereniging:

“De vereniging stelt zich ten doel de wensen, gevoelens en toekomstgedachten van de inwoners van Hellevoetsluis - van welk geloof, ras, geslacht, nationaliteit en / of politieke richting dan ook te vertolken en uit te dragen in de gemeenteraad van Hellevoetsluis. Zij vertegenwoordigt daarbij primair de belangen binnen de gemeente, zonder voorbij te gaan aan zaken op regionaal, provinciaal of landelijk niveau”.

Dit betekent dat wij:

- streven naar een leefbare Hellevoetse gemeenschap waar het leven betaalbaar en veilig is en de mening van de burger gehoord wordt en invloed heeft;
- iedere vorm van kostenstijging en daarmee lastenverhoging voor de burger zeer kritisch bezien wordt op nut en noodzaak;
- stimuleren en aandacht schenken aan ideeën en initiatieven van onze inwoners;
- acties ter verhoging van de kwaliteit van de samenleving ondersteunen;
- hoge eisen stellen aan de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening;
- vinden dat de gemeentelijke overheid een maximale bijdrage dient te leveren aan de ontplooiing en het welzijn van haar inwoners, natuurlijk binnen aanvaardbare grenzen;
- vinden dat bevoogding in welke vorm dan ook moet worden afgewezen, zowel van particuliere zijde als van de overheid;
- vinden dat de openbaarheid van gemeentelijk bestuur zo groot mogelijk moeten zijn;
- vinden dat alle stukken van de raad, B&W en alle commissies openbaar, toegankelijk en raadpleegbaar moeten zijn, behalve als geheimhouding noodzakelijk is;
- vinden dat alle communicatie met de burger in een taal moet zijn die de burger begrijpt. Kort waar mogelijk en altijd duidelijk;
- vinden dat het gemeentelijk apparaat een dienstverlenende instelling dient te hebben met een laagdrempelige toegang met open oog en oor voor de burger;
- vinden dat het bestuur van de gemeente zo doelmatig mogelijk moet zijn. Franje en dikdoenerij keuren wij af.
- vinden dat belangrijke ontwikkelingen in een vroegtijdig stadium communicatie met de burgers vereisen;
- de leefbaarheid in Hellevoetsluis centraal stellen! De leefbaarheid wordt tweejaarlijks gemeten en verwoord in een rapport, genaamd LEMOn (**LE**efbaarheids **MON**itor) onderzoek. Hierin wordt gemeten hoe de inwoners van Hellevoetsluis hun stad en wijken ervaren. De gemeenteraadsleden van Inwonersbelang nemen de uitkomsten van dit LEMON-onderzoek zeer serieus en nemen beslissingen die erop gericht zijn om de leefbaarheid in de stad en wijken te verbeteren!

Kortom,

Inwonersbelang zijn **“U en ik”**. Samen hebben wij het verkiezingsprogramma 2018 - 2022 opgesteld. Ons motto is **Voor en door Hellevoeters!**

Hoofdstuk 2 - Algemeen Bestuur

2.1 Bestuursstijl

Inwonersbelang Hellevoetsluis staat een proactieve, eerlijke en transparante bestuursstijl voor. Dienstverlening aan inwoners, verenigingen en bedrijven blijft een speerpunt. We streven naar optimale openstelling en maximale bereikbaarheid van de gemeentelijke organisatie. Waar mogelijk wordt gewerkt op afspraak om op die manier wachttijden te vermijden. Waar het kan zal digitale dienstverlening daarbij een belangrijke rol spelen. Hoe de inwoners de dienstverlening ervaren wordt regelmatig getoetst, kritiek moet gezien worden als een kans om te verbeteren. Raads- en college- en commissieleden van Inwonersbelang Hellevoetsluis (IBH) zetten zich hiervoor in en blijven de kwaliteit, samen met u, naar een hoger niveau tillen. De leden van IBH zijn zich bewust van hun bestuurlijke verantwoordelijkheid en het feit dat door hen genomen beslissingen soms verstrekkende gevolgen kunnen hebben.

2.2 Communicatie

IBH wil dat er op heldere wijze ook **vooraf** wordt gecommuniceerd met onze inwoners. Of u als inwoner nu te maken hebt met ambtenaren, IBH raadsleden of leden van het college van B&W, u mag verwachten dat IBH:

- Aanspreekbaar en bereikbaar is voor alle burgers.
- Openstaat voor de mening van een ieder.
- Haar plannen tijdig kenbaar maakt.
- Reageert op problemen in de samenleving.
- Brieven en e-mails binnen de afgesproken termijn beantwoordt.
- Regelmatig terugkoppeling geeft over de stand van zaken.
- Een juiste, doeltreffende bestuurlijke procesgang voorstaat.
- Inzet op bereikbaarheid via social media en WhatsApp.
- De websites actueel en interactief houdt.

2.3 Participatie

IBH staat voor verschillende vormen van participatie. Het liefst in een zo vroeg mogelijk stadium, zodat burgers mee kunnen praten en beslissen over zaken die juist hen en hun omgeving raken. Daarom houdt IBH de ontwikkelingen rondom het zogenaamde Code Oranje initiatief nauwlettend in de gaten. Code Oranje pleit voor grondige herziening van onze democratie: één die is gestoeld op de kennis en kunde van de burger en is gebaseerd op ideeën uit de samenleving zelf. Het burgerinitiatief is voor IBH een belangrijk instrument dat burgers en actiegroepen kunnen gebruiken om hun ideeën voor het voetlicht te brengen. IBH is van mening dat het voor inwoners van Hellevoetsluis mogelijk moet zijn om ingrijpende besluiten van de gemeenteraad te beïnvloeden d.m.v. een referendum of een burgerinitiatief. Indien gewenst wil IBH hen daarbij ondersteunen.

2.4 Dienstverlening

IBH is van mening dat inwoners van Hellevoetsluis mogen rekenen op goede dienstverlening. Steeds vaker wordt er gewerkt op afspraak om de wachttijden te beperken. Natuurlijk moet het bij bijzondere omstandigheden die geen uitstel dulden, mogelijk zijn zonder afspraak binnen te lopen. IBH verwacht dat iedereen die respectvol handelt, respect terug ontvangt. Terecht of onterecht een klacht ontvangen, is altijd een kans om te leren en/of te verbeteren. Met betrekking tot het afhandelen van klachten is IBH van mening dat de wettelijke afhandelingstermijnen gehaald moeten worden. Mocht dit niet het geval zijn dan dient de indiener van de klacht hiervan tijdig op de hoogte te worden gesteld. Misbruik van het klachtensysteem, bijvoorbeeld door het veelvuldig en overmatig indienen van WOB verzoeken door 1 en dezelfde persoon of instantie, moet waar mogelijk worden tegen gegaan. IBH is van mening dat dit soort “beroepsklagers” misbruik maken van de situatie waardoor echte klachten niet op de juiste manier, of niet tijdig kunnen worden afgehandeld. De behandeling van onze inwoners moet rechtvaardig plaats vinden maar ook vanuit menselijk oogpunt recht doen aan de mening van de indiener. De afhandeling van bezwaar- en beroepschriften dient strikt neutraal te gebeuren.

Steeds vaker worden diensten digitaal verleend, omdat dit voor u als inwoner gemak biedt. U hoeft immers voor bepaalde zaken niet meer naar het gemeentehuis te komen. IBH is van mening dat digitale dienstverlening zo veilig mogelijk moet zijn. Het gaat om uw persoonsgegevens en als deze in verkeerde handen vallen dan kan dat verstrekkinge gevolgen hebben. Daarnaast moet er altijd een alternatief beschikbaar blijven voor mensen die zich niet zo gemakkelijk digitaal bewegen. Voor wat betreft het op locatie aanleveren van documenten als rijbewijzen of paspoorten is IBH van mening dat dit qua kosten voor een deel ten laste komt van de gebruiker.

IBH is voorstander van het gebruik van kwaliteitssystemen omdat op die manier de dienstverlening naar een hoger niveau gebracht kan worden. Als IBH kwaliteit vraagt dan betekent dat ook dat werkzaamheden tijdens en achteraf worden gecontroleerd. Zowel werk van externe partijen als van ons eigen ambtenarenapparaat dient van fatsoenlijk niveau te zijn en volgens de voorschriften uitgevoerd te worden. Waar aanbesteding van werkzaamheden is voorgeschreven wordt aanbesteed, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om af te wijken. Die afwijking moet dan transparant en beargumenteerd als collegebesluit worden genomen. Toetsing achteraf door de inwoners of de raad geeft dan kaders voor de toekomst.

2.5 Personeel

Het ambtelijk apparaat zal de ideeën en besluiten van de politiek moeten uitvoeren. Omdat IBH hoge eisen stelt aan de kwaliteit van het werk dat de ambtenaren leveren, moet er blijvend worden geïnvesteerd in ontwikkeling. IBH is van mening dat er in sommige gevallen personeel zal moeten worden ingehuurd, bijvoorbeeld vanwege specifieke kennis of het eenmalige karakter van een project, maar verwacht wel dat deze inhuur tot een minimum beperkt blijft. Juist door inhuur verdwijnt sommige specifieke kennis uit onze organisatie, kennis die later vaak van grote waarde blijkt te zijn. Daarnaast is de binding met Hellevoetsluis en haar inwoners soms ver te zoeken bij “externen”.

Hellevoetsluis heeft een relatief kleine ambtelijke organisatie waar we veel van vragen. Een zeer ingrijpende verandering voor met name het ambtelijk apparaat is de oprichting van een AFO (Ambtelijke Fusie Organisatie).

2.6 Oudendoorn

Oudendoorn hoort nu bij Hellevoetsluis. Dat is wat de inwoners van Oudendoorn wilden en daarom is dat ook de wens van IBH geweest. Oudendoorn kampt met een terugloop van voorzieningen vanwege te lage inwonersaantallen. Belangrijk daarbij is te zorgen voor een goede verdeling van voorzieningen over alle wijken/kernen binnen Hellevoetsluis zodat de levendigheid binnen alle wijken behouden blijft.

2.7 Regionale samenwerking & Metropoolregio MRDH

IBH is voor samenwerking met verschillende partners maar is wel van mening dat elk samenwerkingsverband een duidelijke meerwaarde voor Hellevoetsluis moet hebben. Als er geen meerwaarde is dan kan een dergelijke gemeenschappelijke regeling beter niet worden aangegaan, temeer daar gemeenschappelijke regelingen altijd verlies van invloed door de raden betekent en dus verlies van democratie. Het grootste regionale samenwerkingsverband waar Hellevoetsluis mee te maken heeft is de Metropoolregio (MRDH) en de belangrijkste de nieuw op te richten Ambtelijke Fusie Organisatie.

2.7.1 AFO

Voor wat betreft de ambtelijke fusie met Brielle en Westvoorne gelooft IBH in de meerwaarde voor Hellevoetsluis. Door een groter ambtenarenapparaat zijn specifieke taken beter geborgd omdat ze dan niet meer bij slechts 1 persoon hoeven te liggen. Daarnaast kan de AFO specialisten in dienst nemen die één enkele gemeente nooit alleen kan betalen. Daarmee wordt specifieke kennis in en binding met de regio gewaarborgd. IBH verwacht van de AFO dat het gezamenlijke beleid van de drie Voornse gemeenten efficiënter en effectiever zal worden uitgevoerd voor de inwoners en de ondernemers. De kracht van de AFO ligt in het vergroten van de kwaliteit van dienstverlening en niet in de kostenbesparing wat IBH betreft, hoewel sterke kostenstijging natuurlijk niet de bedoeling is. De nieuwe AFO vergt veel van de ambtenaren maar zeker ook van de colleges en raden. IBH is zich ervan bewust dat de AFO alleen kan slagen als de aansturing van drie gemeenten eenduidig is naar het ambtelijk apparaat. Alleen dan kan een AFO werken.

2.7.2 Samenwerking Voorne-Putten

Door het vormen van de AFO vindt IBH dat de 3 gemeenten op Voorne in eerste instantie gezamenlijk moeten inzetten om de bestuurskracht van het eiland Voorne te vergroten. Wij willen een sterk Voorne zijn. Daarnaast moeten we als gelijkwaardige partner samen met het eiland Putten (Nissewaard) de belangen van Voorne-Putten richting MRDH en Provincie behartigen.

2.7.3 De Metropoolregio

De Metropoolregio is inmiddels verantwoordelijk voor vrijwel alle verkeers- en vervoersstromen in de regio, iets waar we allemaal in meer of mindere mate bijna dagelijks mee te maken hebben. Daarnaast is de MRDH belangrijk als het gaat om het economische vestigingsklimaat, waarbij zij vooral fungeert als aanjager van de regionale economie op middellange en lange termijn. Het is duidelijk dat Hellevoetsluis, de gemeenten op Voorne en zelfs op Voorne Putten dergelijke belangen zelf minder goed kunnen verdedigen ten opzichte van de Metropoolregio. IBH is van mening dat de MRDH een duidelijke meerwaarde heeft voor Hellevoetsluis. IBH maakt zich echter nog steeds zorgen om het democratische gehalte van dit orgaan. Daarom zullen dus blijven pleiten voor meer rechtstreekse invloed van burgers bij de benoeming van mensen of organisaties die de Metropoolregio besturen.

2.8 College

IBH draagt inmiddels twaalf jaar bestuursverantwoordelijkheid en zal ook komende raadsperiode niet voor die verantwoordelijkheid weglopen. Voorwaarde is daarbij wel dat er genoeg ruimte zal zijn om ook in een volgend college zoveel mogelijk haar eigen verkiezingsprogramma om te zetten in beleid. De programma's van de coalitiepartijen zullen de basis vormen voor de samenwerking binnen de coalitie en het college. Daarnaast zal er voldoende speelruimte moeten zijn om adequaat te kunnen reageren op maatschappelijke ontwikkelingen als de situatie daarom vraagt. Samenwerking binnen de coalitie is vaak vanzelfsprekend maar IBH zal wanneer zij weer een coalitie mag vormen ook met de oppositie proberen samen te werken. IBH spreekt op voorhand geen voorkeur uit over partijen met wie en hoe zij wil samenwerken.

Van het nieuwe college verwacht IBH dat de gemeenteraad in een vroegtijdig stadium betreft bij de behandeling van "gevoelige" onderwerpen.

2.9 Zelfstandig Hellevoetsluis

IBH heeft een voorkeur voor een bestuur dat rechtstreekse binding heeft met Hellevoetsluis en weet wat er leeft in de afzonderlijke wijken en buurten. Hellevoetsluis heeft een eigen karakter en is voorlopig berekend op haar taken voor nu en in de toekomst.

Maar IBH staat natuurlijk wel open voor elk verzoek van andere gemeenten voor samenwerking en zelfs voor fusie maar alleen als andere gemeenten of onze eigen inwoners daarom verzoeken. IBH blijft ervoor gaan om de dienstverlening van de gemeenten dicht bij de eigen burger te houden. Daarnaast zal IBH zich altijd inspannen voor het behoud van het eigen karakter en identiteit van die gemeenten. Waar inwoners ook wonen, IBH vindt dat zij bepalend zijn voor hun gemeente, hun woonwijk en hun woongenot. Daar hoeven ze wat IBH betreft niet steeds vier jaar op te wachten om invloed

op uit te kunnen oefenen. IBH vindt dat inwoners op elk moment dat het kan en er toe doet, betrokken moeten worden bij besluiten over hun leefomgeving.

Hoofdstuk 3 - Economie, Toerisme en Recreatie

IBH is van mening dat het stimuleren en aanjagen van de economie, één van de belangrijke taken van de politiek is. Als lokale en regionale economie goed draait dan profiteert iedereen daarvan. De huidige aantrekkende economische situatie biedt Hellevoetsluis de komende jaren mogelijkheden om te groeien. Om die groei mogelijk te maken zal de gemeente mee moeten denken met het bedrijfsleven en soms inspanningen verrichten om een oplossing vinden voor het personeelstekort in sommige sectoren.

3.1 Werken

Met een aantrekkende economie zal het voor veel mensen makkelijk zijn om een (nieuwe) baan te vinden of een bestaande te behouden. Voor veel werkgevers zal het krijgen en behouden van personeel een belangrijk speerpunt worden omdat nu al een aanzienlijk aantal vacatures niet in valt te vullen. Aan de andere kant staan er in Hellevoetsluis behoorlijk wat mensen langs de zijlijn omdat ze nog altijd niet aan een baan kunnen komen. IBH ziet hier een belangrijke regierol voor de politiek en het ambtelijk apparaat weggelegd. Het wegnemen van obstakels in het traject vanuit een uitkering naar betaald werk, het matchen van werkzoekenden met vacatures en het eventueel omscholen van mensen met een bijstandsuitkering zijn zaken die juist nu aandacht verdienen. IBH is van mening dat onderzocht moet worden waarom bepaalde groepen mensen niet meeprofiten van de aantrekkende economie, en wat er gedaan kan/moet worden om ook deze groep te laten deelnemen aan het arbeidsproces. Kortom, iedereen die wil werken moet daarin ondersteund worden. Degene die niet wil werken moet daarvan de consequenties dragen, zodat we uiteindelijk met zijn allen de groep die niet kan werken kunnen blijven ondersteunen. Hierover leest u meer in de sociale hoofdstukken van dit verkiezingsprogramma.

3.1.1 Bereikbaarheid

Veel inwoners werken buiten Hellevoetsluis en reizen dagelijks op en neer naar bijvoorbeeld Rotterdam of de Maasvlakte. Goede bereikbaarheid is daarbij van groot belang en dus ook de daarbij behorende infrastructuur. IBH blijft hier telkens weer aandacht voor vragen bij met name de metropoolregio MRDH. Een betere ontsluiting van het eiland Voorne Putten is, soms letterlijk, van levensbelang en mede daarom is en blijft Inwonersbelang een warm voorstander van de aanleg van de Blankenburgtunnel/Maasdeltatunnel. Vergroten van de bereikbaarheid is belangrijk voor mensen met werk buiten Hellevoetsluis maar het is ook belangrijk dat mensen in Hellevoetsluis zelf aan het werk kunnen gaan.

3.1.2 Eigen werkgelegenheid

IBH vindt dat het creëren van banen topprioriteit heeft. Ontwikkeling van het bedrijventerrein Kickersbloem 3 (zonder daarbij de vitaliteit van de overige bedrijventerreinen uit het oog te verliezen), het verder ontwikkelen van de toeristische en recreatieve sector en het toekomst bestendig maken/houden van winkelcentrum de Struytse Hoeck spelen hierbij een grote rol.

3.1.3 Werkgelegenheid in de regio en de Metropoolregio

De Roadmap Next Economy is een belangrijk document naar de toekomst van de Metropoolregio en dus ook voor Hellevoetsluis. De vier kernvragen (Waar zit het verdienvermogen? Welke arbeidsmarkt levert dat op? Welke competenties zijn nodig? Wat betekent dat voor de ruimtelijke omgeving?) zullen bij alle grote economische vraagstukken centraal moeten staan om op die manier mee te kunnen profiteren van de bredere investeringsstrategie van de MRDH. IBH is van mening dat Hellevoetsluis sterk vertegenwoordigd dient te zijn binnen zowel de bestuurscommissie als de adviescommissie economisch vestigingsklimaat om zo de belangen van Hellevoetsluis, Voorne, Voorne Putten en de MRDH goed te kunnen behartigen.

3.2 Bedrijvigheid & ondernemen

IBH wil geen (nieuwe) vestiging van grootschalige bedrijven in de binnenstad. Kansen op bedrijfsverplaatsingen naar de bedrijventerreinen moeten worden benut. IBH is voorstander van perifere detailhandel (PDV) op Kickersbloem 3. Voorwaarde daarbij is wel dat het in compartimenten gebeurt. Detailhandel, horeca en dienstverlening vinden in beginsel plaats in winkel- en uitgaansgebieden. Kleinere bedrijven, die geen overlast veroorzaken, kunnen beperkt aan huis worden gevestigd. Bedrijven met arbeidsmarkt-, duurzaamheids- en/of milieuvraagstukken moeten daarin zoveel mogelijk worden bijgestaan en gestimuleerd door het dagelijks bestuur en het ambtelijk apparaat van Hellevoetsluis.

3.3 Toerisme en recreatie

Toerisme is sinds jaar en dag een belangrijk onderdeel van de Hellevoetse economie. Hellevoetsluis heeft veel te bieden! IBH wil graag onderzoeken wat gedaan kan worden om dit "laaghangende fruit" te plukken. Of het nu gaat om attracties zoals bijvoorbeeld Aqua Splash, Historyland of de historische Haaven, een overdekt winkelcentrum met een zeer gevarieerd en deels overdekt aanbod aan winkels, verschillende mooie en gezellige festivals of diverse (uitstekende) mogelijkheden om te overnachten; zonderextra aandacht zal het niet worden ontdekt.

3.3.1 De Vesting

De Vesting is al sinds jaar en dag toeristisch centrumgebied voor dagrecreanten en dat ziet IBH graag zo blijven en waar mogelijk verder worden uitgebouwd. Voorwaarde daarbij is

wel dat de bewoners van de Vesting hun woongenot behouden. Het liefst ziet IBH meer levendigheid ontstaan door de vestiging van winkels, horecagelegenheden en faciliteiten. IBH is wel van mening dat het faciliteren van ondernemers niet gepaard mag gaan met de verkwisting van gemeenschapsgelden. Het risicovol huisbaas spelen (zoals in het recente verleden met de Veste) ziet IBH liever niet meer gebeuren.

3.3.2 Samenwerking en ontwikkelingen

Met betrekking tot dagrecreatie verwacht IBH veel van het nieuwe plan Saluut!Marinekwartier. Een gezamenlijke strategie naar de toekomst, een gedeeld management en uiteindelijk een goed op elkaar aansluitend cultureel- & toeristisch product zal de overlevingskansen van alle onderdelen sterk doen toenemen. IBH zal elke investering bij dit onderdeel op zijn merites beoordelen maar is wel van mening dat grootschalige investeringen, onder de huidige omstandigheden, voorlopig niet wenselijk zijn.

Toerisme en recreatie in Hellevoetsluis zijn meer dan alleen de Vesting. We ontvangen in Hellevoetsluis recreanten die komen wandelen of fietsen in de prachtige natuur, vissers die hun hengel uitwerpen op of langs de vele waterwegen binnen onze gemeentegrenzen. Er komen mensen naar het Droogdok of ze komen winkelen bij lokale ondernemers. Ze komen overnachten met hun eigen boot, op de camping, in een hotel of vakantiewoning. Wij vinden dat er aandacht moet zijn voor alle facetten binnen de toeristische sector. IBH is voorstander van kleinschalige toeristische initiatieven in het Hellevoetse buitengebied. Te denken valt bijvoorbeeld aan mini-campings bij agrarische bedrijven of het exploiteren van een beperkt aantal vakantiehuisjes als de omgeving daar de mogelijkheid toe biedt. Net als bij verdere ontwikkeling rondom het Haringvliet is de voorwaarde wel dat het duurzaam gebeurt en met respect voor de omgeving.

IBH is voorstander van het merk: "Op Voorne Putten!" en de organisatie Top Voorne en blijft deze dan ook steunen. Na het wegvallen van de plaatselijke VVV verwacht IBH nu veel van stichting Promotie Hellevoetsluis; de ontwikkelingen zal zij nauwlettend in de gaten houden. IBH blijft van mening dat toeristen moeten meebetalen aan verdere ontwikkeling van het Hellevoetse toeristische product en is daarom voorstander van het heffen van toeristenbelasting.

Hoofdstuk 4 - Ruimtelijke Ordening en Milieu

Een nieuw regeerakkoord en een snel veranderende samenleving zorgen voor enkele uitdagende opgaven binnen dit beleidsterrein. Nieuwe woningen zullen bijvoorbeeld gebouwd moeten worden zonder een aansluiting op het gasnetwerk. De Hellevoetse infrastructuur zal meer en meer aangepast moeten worden aan zaken als bijvoorbeeld elektrische vervoersmiddelen. Het afvalbeleid ligt de komende jaren onder een vergrootglas net als bijvoorbeeld het onderhoud aan de buitenruimte, waarbij onkruid inmiddels niet meer met gif bestreden gaat worden. Deze omvangrijke opgave zal naast een aanzienlijke investering ook moeten leiden tot een omslag in denk- en werkwijze van het gemeente bestuur, het ambtelijk apparaat en uiteindelijk van alle Hellevoeters. Dit alles

om een bijdrage te leveren aan een steeds meer groene en duurzame samenleving. IBH pleit er derhalve voor om een gedeelte van de eventuele opbrengst uit de verkoop van het Hellevoetse deel van de Eneco-aandelen, te bestemmen voor deze duurzaamheidsopgave. Nu investeren, straks oogsten!

4.1 Wonen

IBH wil graag dat er gebouwd wordt naar behoefte van de samenleving. Levensloop bestendige woningen, jongeren- of juist ouderenwoningen, betaalbaar of juist iets duurder, sociaal wanneer het kan en soms wanneer het moet. IBH acht het niet wenselijk dat de gemeente optreedt als grondspeculant in woningbouw. Naast dat het een risico met zich meebrengt, drijft het ook de woningprijzen onnodig op.

4.1.1 Duurzaam bouwen

IBH is van mening dat er z.s.m. energieneutraal gebouwd moet gaan worden om woningen op die manier toekomst bestendig(er) te maken. Aandacht voor overige duurzame initiatieven omarmt IBH en zal zij, waar mogelijk, positief kritisch benaderen. IBH is van mening dat er in de eerste plaats gebouwd moet worden naar behoefte van “eigen” groei. Of je nu een jonge of juist een oudere Hellevoeter bent, het moet mogelijk zijn dat je in Hellevoetsluis kunt blijven wonen als je dat zelf wilt. In woonwijken dient een evenredige verdeling te zijn tussen het aantal inwoners en de aanwezige voorzieningen, dus geen geforceerde groei ten koste van de huidige inwoners.

4.1.2 Bouwlocaties

Wat bouwlocaties betreft is IBH van mening dat het open landschappelijke karakter van de polders rondom Hellevoetsluis zoveel mogelijk behouden moet blijven. Het concept “landelijk wonen” zal dus met respect voor het open karakter van onze polders moeten gebeuren.

Een uitzondering hierop is de ontwikkeling van plannen “de Boomgaard” en de “Akkerranden” waar eerder een besluit over is genomen. IBH is van mening dat er binnen de Hellevoetse gemeentegrenzen nog genoeg mogelijkheden zijn voor woningbouw. Het benutten van deze inbreilocaties is een belangrijk onderdeel voor het behouden van het prachtige landschap rondom onze mooie stad. Een ander aspect daarbij is dat onze inwoners inspraak houden bij het vaststellen van bestemmingsplannen en dat deze bestemmingsplannen eerst worden vastgesteld, alvorens er daadwerkelijk wordt begonnen met bouwen. IBH vindt dat inspraak door bewoners een belangrijk onderdeel is bij het plannen van “nieuwe” projecten. Inspraak en daadwerkelijke participatie door bewoners creëert niet alleen meer draagvlak voor bouwplannen, maar uiteindelijk ook een beter woonproduct voor alle Hellevoeters.

4.2 Openbaar groen, buitenruimte en mileu

4.2.1 Onderhoud buitenruimte

Het onderhoud van het openbaar groen en de buitenruimte is een belangrijk onderdeel van ons woonplezier. Sinds enkele jaren mag onkruid niet meer bestreden worden d.m.v. het voorheen veel gebruikte Round Up en dit zien we terug in het straatbeeld. IBH is van mening dat de Hellevoetse buitenruimte grotendeels onkruidvrij dient te zijn. Dit geldt niet alleen voor de hoofdwegen maar juist ook in de straten en pleintjes daarachter. De komende jaren zal er dus een oplossing gevonden moeten worden voor het onkruidprobleem. IBH wil onderzocht hebben wat nu het beste werkt: stomen, branden, vegen, meer menskracht, inzet van vrijwilligers of een ander bestrijdingsmiddel als Round Up. Het maakt niet uit maar de buitenruimte moet beter op orde gehouden worden dan dat nu het geval is! IBH vindt dat kijk-groen waar mogelijk gebruikers-groen moet worden, en we zijn voorstander van het in privé-beheer geven van openbaar groen aan bewoners door gebruikersovereenkomsten. Het snoeibeleid binnen onze gemeentegrenzen moet weer terug naar een fatsoenlijk niveau en daar willen wij geld voor vrij maken.

4.2.2 Controle

Daarnaast is het belangrijk dat uitgevoerd werk gecontroleerd wordt. Is het uitgevoerde werk gedaan zoals overeen gekomen, is alles gedaan wat is afgesproken en heeft de leverancier niet per ongeluk ergens schade aangericht waar zijn of haar medewerkers voor verantwoordelijk zijn? Als dit zo is dan dient de schade hersteld en/of verhaald te worden.

4.2.3 Wijkaanpak

Niemand kent een buurt zo goed als de mensen die daar wonen, werken en recreëren. Logisch is wat IBH betreft dan ook dat zij bij een wijkgerichte aanpak niet alleen maar inspraak hebben/krijgen. Nee, een buurtaanpak dient samen met bewoners vanaf het allereerste begin vorm en gestalte te krijgen. IBH is van mening dat bij de inzet van het beschikbare budget, kwaliteit voor kwantiteit gaat. Dus niet zoveel mogelijk wijken doen met het beschikbare budget maar zorgen dat met het budget zoveel mogelijk voor een wijk bereikt wordt. Het combineren van de beschikbare budgetten is wat IBH betreft een uitstekend instrument. Tijdens maar zeker ook na een gemeenschappelijke wijkaanpak zal blijvend ingezet moeten worden op een gezamenlijke verantwoordelijkheid en verdere versterking van de sociale cohesie binnen de wijk. Het werk stopt niet bij de oplevering van de wijk, het gaat dan een andere fase in. Te vaak ziet IBH dat na verloop van tijd de voortrekkers binnen de wijk wegvallen en daar geen andere wijkvertegenwoordigers voor terug komen. IBH wil dat de continuïteit beter wordt gewaarborgd door het samen brengen van verschillende organisaties en initiatieven (bijvoorbeeld het zgn. “vreedzame wijk” initiatief). Te denken valt bijvoorbeeld aan leden van het wijkbeheer, verenigingen, scholen, buurtkamers, ondernemers en natuurlijk de gemeente.

4.3 Hellevoetsluis poepvrij

Baasjes van honden en paarden zijn wat IBH betreft overall in Hellevoetsluis verplicht om de ontlasting van hun geliefde viervoeter op te ruimen. De gemeente zorgt ervoor dat er op heel veel plaatsen in Hellevoetsluis zakjes om hondenpoep op te ruimen verkrijgbaar zijn. Daarnaast wil IBH dat er extra vuilnisbakken worden geplaatst zodat mensen niet te lang met deze zakjes hoeven te lopen. Als we deze regels met elkaar afspreken dan vindt IBH het ook noodzakelijk dat deze afspraken worden gecontroleerd en waar nodig worden afgedwongen. Inzet van de GOA's (**G**emeentelijke **O**psporings **A**mbtenaren) moet ervoor zorgen dat mensen gemotiveerd blijven om de rommel op te ruimen. IBH is er voorstander van dat er naast dit opruimbeleid ook door de gemeente wordt schoon gemaakt. Het kan immers niet zo zijn dat de troep van onwillige eigenaren voor overlast blijft zorgen voor de samenleving. Overigens kunnen dan ook gelijk de uitwerpselen van beesten zonder eigenaar, bijvoorbeeld van ganzen en zwanen worden meegenomen.

4.4 Milieu en duurzaamheid

De verandering van het klimaat dwingt ook IBH om na te denken over hoe we omgaan met allerlei milieu gerelateerde zaken. Zo zal er blijvend aandacht moeten zijn voor bijvoorbeeld goede afvoer van regenwater. Goede waterberging zal steeds belangrijker worden naarmate het steeds vaker en harder regent. De gemeente en het waterschap zijn verantwoordelijk voor de waterberging in zijn algemeen maar Hellevoeters zelf kunnen ook genoeg doen. Tips over wat zij kunnen doen, kan op de website van de gemeente gecommuniceerd worden. IBH acht het wenselijk dat dit dus ook gaat gebeuren.

4.4.1 Afvalbeleid

Daarnaast zal ook het afvalbeleid de komende jaren dringende aandacht vragen. Niet alleen het scheiden en afvoeren van ons afval maar soms ook het bewuster omgaan met bijvoorbeeld verpakkingsmaterialen kan al een heel stuk bijdragen aan een beter milieu. De gemeente kan hierbij faciliteren, bijvoorbeeld door het inzamelen van plastic mogelijk te maken, maar ook informeren en zo veel "winst" behalen.

4.4.2 Natuur

Natuur draagt bij aan een gezond leefmilieu en kan daarnaast ook recreatieve mogelijkheden bieden. De in de woonomgeving aanwezige natuurlijke aspecten spelen hierbij een belangrijke rol. IBH is een voorstander van zgn. ecologische zones maar maakt daarbij wel de kanttekening dat dit niet ten koste mag gaan van het woongenot. Een moeras voor de deur van je huis acht immers niet elke inwoner prettig, een mooie bloemenweide daarentegen is voor bijna iedereen aantrekkelijk en deze kunnen vrijwel overall in Hellevoetsluis worden ingevoegd.

IBH vindt dat de landschappelijke waarde van onze polders behouden moet blijven. Hiertoe hoort een stabilisatie of waar mogelijk vergroting van de biodiversiteit met versterking van flora en fauna. De economische ontwikkeling mag daarbij niet alleen bepalend zijn.

4.4.3 Duurzaamheid

IBH vindt dat energie opwekkende systemen die overlast veroorzaken of het landschappelijk schoon vervuilen, zoals bijv. windmolens, in Hellevoetsluis geweerd moeten worden. Locaties langs de Haringvlietdam, op de Maasvlaktes en in de Noordzee vindt IBH hiervoor beter geschikt. IBH is van mening dat bij alle gemeentelijke instellingen gestreefd moet worden naar efficiënt en doelmatig energiegebruik. Dat vraagt om bewustwording van de Hellevoeters en dus om een voortrekkersrol van de gemeente op dit gebied. Bij gemeentelijke nieuwbouw, renovatie, bedrijfsvoering en aanbesteding dient duurzaamheid een belangrijk aandachtspunt te zijn en blijven. Bij aanschaf van bijvoorbeeld auto's dienen dit, waar mogelijk elektrische of anders tenminste deels elektrische te zijn. Dit zorgt niet alleen voor minder CO₂ en NO₂ uitstoot maar ook voor minder geluidsvervuiling.

Hoofdstuk 5 - Jeugd en Jongeren

Omdat Hellevoetsluis snel vergrijst is het belangrijk extra aandacht te besteden aan jeugd en jongeren. Dit kan door goed te luisteren naar hetgeen de jeugd bezighoudt. In de moderne maatschappij met alle sociale media die beschikbaar zijn, is het van belang de dialoog met de jeugd aan te gaan. De politiek zal zich moeten verdiepen in datgene wat de jongeren te wachten staat in de toekomst zowel qua werk (scholing) als vrijetijdsbesteding. IBH wil dat er voldoende en aantrekkelijke faciliteiten en programma's gerealiseerd worden voor deze groep, met als doel de jongeren te behouden voor Hellevoetsluis en ze te verzekeren van een goede toekomst.

Veel jongeren vertrekken nu naar gemeenten als Nissewaard, Hoogvliet en Rotterdam omdat er niet voldoende betaalbare woonruimte is in Hellevoetsluis. IBH vindt het belangrijk, dat er beleid wordt ontwikkeld om deze stroom van vertrekkende jongeren een halt toe te roepen.

5.1 Jongeren en sport

Hoewel er nog steeds veel jongeren zijn die regelmatig sporten, stijgt ook het aantal jongeren dat liever thuis achter de spelcomputer blijft zitten. Dat is een ongewenste ontwikkeling. Niet alleen zorgt sport voor een gezonde tijdsbesteding, maar het draagt ook bij aan het aanleren van normen, waarden en respect. IBH wil de sportbeoefening door jongeren blijven stimuleren.

5.1.1 Schoolzwemmen

IBH heeft zich altijd hard gemaakt voor schoolzwemmen. In ons waterrijke land mag geen kind zonder zwemdiploma van school, dat was en blijft ons standpunt. Daarom wachten we de evaluatie van de nieuwe vorm van schoolzwemmen, het survivalzwemmen af.

5.2 Jongeren en openbare ruimte

Ten aanzien van de fysieke omgeving geldt dat de openbare ruimte vaak voor kinderen minder aantrekkelijk is om te spelen. Naast sport en spel op de daarvoor bestemde plekken moet ook de openbare ruimte zodanig worden ingericht dat kinderen niet alleen veilig kunnen spelen, maar vooral ook worden gestimuleerd om buiten te spelen. Rondom scholen moet een veilig en speels klimaat als belangrijkste uitgangspunt dienen voor nieuw beleid. Daarnaast moet er gekeken worden in hoeverre de weg naar school veiliger ingericht kan worden.

5.3 Opgroeïende jeugd

Het is voor de huidige jeugd niet makkelijk om op te groeien in een snel veranderende samenleving. Helaas komt het voor, dat jongeren ongewenst gedrag gaan vertonen. Op school, thuis, op de hangplek, het winkelcentrum of in de Vesting. IBH vindt dat er voldoende aandacht moet worden besteed aan deze jongeren om te voorkomen dat zij op weg naar volwassenheid een probleem worden voor de samenleving.

Voor alle opgroeiende kinderen en jongeren in Hellevoetsluis geldt: "Geen kind valt buiten

de boot”. Iedereen in Hellevoetsluis groeit op met maximale kansen. De eerste verantwoordelijkheid daarvoor ligt bij de opvoeders, maar voor wie daarbij een steuntje in de rug nodig heeft, is er het Centrum voor Jeugd en Gezin. Alle vragen over opvoeden en opgroeien, kunnen hier beantwoord indien nodig kan met de opvoeders bekeken worden of tijdelijke ondersteuning nodig is. Als het ondanks de ondersteuning niet goed gaat met ouder en kind is het Centrum van Jeugd en Gezin de instantie die in overleg met de opvoeder, het kind doorverwijst naar zwaardere vormen van hulp via bureau Jeugdzorg of de huisarts.

IBH wil dat er geïnvesteerd blijft worden op de sluitende jeugdketen waarbij jongeren en hun ouders hulp wordt geboden als er problemen zijn op de diverse leefgebieden (gezin, huisvesting, gezondheid, school, etc.). Indien nodig kunnen speciale groepen, zoals tienermoeders, benoemd worden die extra aandacht nodig hebben. De samenwerking tussen diverse organisaties is belangrijk voor een adequate hulpverlening aan jongeren en gezinnen in de knel. IBH acht het belangrijk dat de gemeente daarin haar regierol neemt en faciliterend optreedt indien nodig.

5.4 School

Met de komst van het Integraal Kind Centrum (IKC) is er een andere kijk ontstaan op de basisscholen. Opvang en basisonderwijs werken nu binnen een IKC goed en nauw samen. Zij zijn gelijkwaardige partners en voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk op het gebied van onderwijs, opvang, welzijn en zorg voor kinderen.

IBH heeft het altijd belangrijk gevonden, dat iedere wijk in Hellevoetsluis beschikt over een basisschool. Dat moet bij voorkeur ook zo blijven, ondanks de komst van IKC's. Het vestigen van een IKC betekent niet dat er nieuwe schoolgebouwen moeten komen, maar dat basisscholen met elkaar gaan samenwerken op het terrein van opvang en onderwijs. Een basisschool in de wijk zorgt mede voor een leefbare wijk met minder kans op vergrijzing. IBH beseft dat het onbetaalbaar wordt als iedere wijk een basisschool moet hebben, maar in dat geval dient er wel naar de faciliteiten in een wijk gekeken te worden en moet er gekeken worden naar ‘slimme’ oplossingen in bv. de vorm van fusies (en dislocaties) met andere basisscholen. In Hellevoetsluis is sprake van een afnemend leerlingaantal. IBH houdt deze ontwikkeling nauwlettend in de gaten en gaat met Primo daarover in gesprek.

5.5 Leerplicht

Door een initiatiefvoorstel van IBH is de samenwerking tussen scholen, leerplicht en de zorgverleners van o.a. Het Centrum voor Jeugd en Gezin sterk verbeterd. Daardoor is het aantal vroegtijdig schoolverlaters in de afgelopen jaren sterk gedaald. Ook de handhaving van de leerplicht is verbeterd. IBH blijft erop toezien, dat de samenwerking tussen de scholen en zorgverleners steeds efficiënter wordt, zodat steeds meer leerlingen minimaal hun startkwalificatie zullen halen.

Daarbij zal de komende periode extra aandacht worden gegeven aan de aansluiting tussen de studiebehoefte van de leerling en het aanbod van de scholen. Te vaak haken leerlingen af, omdat zij teleurgesteld zijn over de gemaakte studiekeuze. Hier moet een betere afstemming komen.

5.6 School en samenleving

Het is voor leerlingen soms niet makkelijk om zich staande te houden in een snel veranderende wereld. De sociale media spelen daarbij een belangrijke rol. Soms leidt dit tot ongewenst gedrag in de vorm van pesten, waardoor leerlingen in een isolement komen te zitten en in het uiterste geval de school niet meer bezoeken.

IBH pleit ervoor om door voorlichting vanuit de lokale overheid het pestgedrag bespreekbaar te maken in de klas. Pesten moet aangepakt worden samen met alle betrokkenen: de dader(s), de slachtoffer(s), de leerkrachten, de ouders en de andere kinderen. En dit alles in samenwerking met de gemeente en de zorgverleners.

5.7 School en arbeid

Scholen leiden leerlingen op om een diploma te halen, waarmee zij een plaats kunnen verwerven op de arbeidsmarkt. Voor veel jongeren is het een lastige keuze: ga ik werken of doorstuderen. En als ik ga werken, welk beroep moet ik dan kiezen. Een goede mogelijkheid om de leerling een meer bewuste keuze te laten maken is door middel van de werkervaringsplaats of stageplaats. Hoewel op scholen hier veel aandacht voor is, wordt het de laatste tijd steeds moeilijker om voldoende en kwalitatief goede stageplaatsen te vinden. Werkgevers staan niet altijd te wachten op leerlingen, die nog alles moeten leren en daardoor veel aandacht en tijd opeisen. Een van de voornaamste problemen is het verschil in de vraag vanuit het bedrijfsleven en het aanbod vanuit de scholen. Er is veel vraag naar technische beroepen, terwijl de school opleidt tot administratief medewerker, waar weinig vraag naar is.

IBH wil dat de gemeente een actievere rol gaat spelen op dit terrein. Dat betekent, dat er meer met de scholen moet worden overlegd over het studieaanbod en met werkgeversorganisaties over het beschikbaar stellen van stageplaatsen. En uiteraard dient de gemeente, als een van de grotere werkgevers in Hellevoetsluis, hier zelf een actieve rol in te spelen.

Hoofdstuk 6 - Mee Doen

6.1 Bewonersparticipatie en wijkbeheer

IBH vindt dat de bewoners van een wijk gezien moeten worden als deskundigen van hun leefomgeving. Een instrument voor een effectieve communicatie met die bewoners kan een goedwerkende bewonersorganisatie zijn. IBH wil dat de gemeente hierin blijft investeren en het wijkbeheer en bewonersorganisaties adequaat ondersteunt. Niet alleen de volwassen bewoners van de wijk zijn deskundig; ook jongeren en kinderen moet gevraagd worden mee te denken over zaken die hen aangaan. Effectieve communicatie is niet alleen enquêtes houden en praatgroepen starten; er moet gezocht worden naar andere alternatieven passend bij de te benaderen doelgroep.

6.2. Jeugdparticipatie

Ouderen kunnen niet alleen bijdragen aan de ontwikkeling van jongeren, ook jongeren kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van ouderen. Met hun jonge en frisse blik en nieuwe ideeën kunnen jongeren volwassenen helpen anders tegen zaken aan te kijken en nieuwe oplossingen voor oude problemen aandragen. Thema's moeten wel aansluiten bij de eigen leefwereld en concreet te verbinden zijn met de eigen situatie. Voor het betrekken van jongeren bij idee- en besluitvorming is een belangrijke taak weggelegd voor de lokale overheid. Het gebruik van nieuwe media en de inzet van jongerenwerkers en het opzoeken van jongeren zelf geeft het beste resultaat.

Beleidsvorming over jongeren met participatie van jongeren is voor IBH van groot belang, maar ook voor participatie van jongeren op andere beleidsterreinen wil IBH zich sterk maken.

6.3 Zorgen voor wie dat nodig heeft

Hellevoetsluis vergrijst en dat betekent dat er vaak meer zorg nodig is. Niet alleen ouderen behoeven zorg; mensen in alle leeftijdscategorieën kunnen kort- of langdurig zorg nodig hebben. In veel gevallen moet die zorg via of door de gemeente geregeld worden. Iedereen die zorg nodig heeft, moet dat op een eenvoudige manier kunnen krijgen.

Voor diegenen die langdurig zorg behoeven moet de gemeente behalve aanbod van diverse vormen van zorg ook zorgdragen voor mogelijkheden van dagbesteding en vervoer.

Daarnaast vindt IBH aandacht voor de positie van mantelzorgers onmisbaar. Als zij goed worden ondersteund, is langer thuis blijven wonen beter mogelijk.

Speciale aandacht mag daarbij wat IBH betreft uitgaan naar de mensen met al dan niet aangeboren hersenschade. Vooral dementie zal de komende jaren helaas toenemen en dat betekent dat er extra aandacht moet komen voor hen en de mantelzorgers. IBH gaat voor een dementievriendelijke gemeente waarin iedereen kan helpen: van bakker, sportvereniging tot gemeenteloket.

6.4 Vrijwilligers

Veel activiteiten bij organisaties op het terrein van sport, cultuur, gehandicapten en ouderenzorg kunnen alleen maar worden gedaan met behulp van vrijwilligers. Gelukkig zijn

veel mensen in Hellevoetsluis bereid om zich in te zetten als vrijwilliger. Maar in de praktijk blijkt het vaak steeds moeilijker om nieuwe vrijwilligers te vinden. De maatschappij wordt complexer en de keuzes groter, waardoor de bereidheid om vrijwilligerswerk te doen onder druk staat. Er ontstaat een “nieuwe” vrijwilliger, die zich inzet voor bepaalde afgekaderde projecten. IBH vindt dat de inzet van vrijwilligers gestimuleerd dient te worden. Een actieve vraag en aanbod is belangrijk. IBH is en blijft voorstander van een goed functionerende vrijwilligersvacaturebank. Structurele aandacht voor werving van vrijwilligers moet via publicaties en de gemeentelijke website aandacht krijgen. benadering van

6.5 Inburgeraars

IBH heeft er mede aan bijgedragen dat er geen asielzoekerscentrum in Hellevoetsluis komt. Dat wil niet zeggen, dat zich in Hellevoetsluis geen vluchtelingen vestigen. Deze vluchtelingen zijn van harte welkom maar moeten wel bereid zijn in te burgeren in de Hellevoetse gemeenschap.

Ook voor mensen uit andere culturen geldt dat meedoen de betrokkenheid bij onze samenleving bevordert en hun toekomstperspectief op sociaal en economisch gebied verbetert. Meedoen betekent in ieder geval de taal spreken. Maar met de taal leren alleen is men er nog niet. IBH vindt meedoen en de taal actief gebruiken de volgende belangrijke stap. Dat betekent voor IBH dat initiatieven vanuit allochtone en autochtone inwoners die de sociale cohesie bevorderen blijvend aandacht moeten krijgen.

Voor elke burger geldt: vrijheid in gebondenheid. Gebondenheid aan regels en normen, maar ook aan respect voor de waarden van onze samenleving.

Hoofdstuk 7 - Cultuur en Monumenten

7.1 Cultuurhistorie

De culturele historie is beeldbepalend voor Hellevoetsluis en een belangrijke pijler voor het toeristisch beleid. Niet alleen in de Vesting ook op andere plaatsen vinden we monumenten en vindplaatsen die veelal getuigen van ons verleden in het maritieme kader (Vesting), de (voor) christelijke bewoning (o.a. Ravense Hoeck) en ons oorlogsverleden (diverse bunkers en monumenten door Hellevoetsluis).

Veel monumenten zijn gerestaureerd en inmiddels goed gedocumenteerd. Het is onze taak ervoor te zorgen dat dit historisch verleden goed bewaard blijft. In de komende periode wil IBH een plan zien waarin het onderhoud geborgd is voor de komende jaren.

IBH hecht aan een breed, historisch perspectief als drager van de toeristische aantrekkingskracht van Hellevoetsluis. Het verhaal van dit verleden (storytelling) zou wat IBH betreft prominenter verteld moeten worden als leidraad voor diverse fiets- en wandelroutes langs ons historisch verleden voor de toeristen maar zeker ook voor onze eigen inwoners. Niet alleen in de Vesting, maar zeker ook daar buiten. Een regionale aanpak ligt daarbij voor de hand, aangezien wij zeker voor wat betreft Brielle en Westvoorne een gezamenlijk verhaal op vele fronten kunnen vertellen.

7.2 Cultuur

Cultuur is belangrijk voor Hellevoetsluis en haar inwoners. Naast de culturele waarde op zich, is de sociaal bindende factor daarbij van belang. Voor IBH is het ondersteunen van culturele activiteiten die de sociale samenhang en de maatschappelijke participatie bevorderen daarom belangrijk. Initiatieven op dat vlak mogen wat betreft IBH breder bekend gemaakt worden door de gemeente door regelmatig aandacht te besteden aan de mogelijkheden van subsidiering of facilitering voor die activiteiten. Dat kan via de website maar ook via de sociale media. Ondersteuning bij het aanvragen van een dergelijke subsidie moet mogelijk zijn via een goed toegankelijk informatiepunt binnen de gemeente.

7.3 Cultuur(historie) en scholen

Onze geschiedenis wordt op scholen behandeld. Het zou mooi zijn als onze Hellevoetse historie daar een rol bij zou kunnen spelen. IBH wil de gemeente opdragen te zorgen voor een netwerk van musea die aangeven welke rol zij daarbij zouden kunnen spelen.

Daarnaast zou de gemeente moeten stimuleren dat de musea in overleg met diverse scholen de behoefte van die scholen in kaart brengen.

Voor de culturele instellingen zou eenzelfde pad bewandeld moeten worden. Immers kennis van culturele activiteiten en vooral het zelf beoefenen geeft jongeren (en ouderen) inzicht in de eigen talenten maar stimuleert bovenal allerlei vaardigheden die de jongeren goed kunnen gebruiken in de toekomst.

Cultuureducatie en historisch besef zijn volgens IBH een must op scholen voor voortgezet en basisonderwijs.

7.4 Cultuurhuis Nieuwe Veste

Inmiddels is het cultuurhuis als gebouw geopend, maar een gemeenschappelijk gedragen beleidsplan is nog niet verschenen. Hoewel er leuke activiteiten plaatsvinden zoals bijvoorbeeld de zomerschool, vindt IBH het belangrijk dat er een plan komt te liggen van in ieder geval de participanten in het Cultuurhuis waarbij de nadruk komt te liggen op de onderlinge versterking en vooral de vergroting van dienstverlening aan onze inwoners.

Meer activiteiten en vooral meer bezoekers zijn voor IBH de maatstaven om te bekijken of dit een geslaagd project is.

Hoofdstuk 8 - Gezondheid

De gemeente voert voornamelijk een preventief beleid ter bevordering van de volksgezondheid uit. Het preventieve gezondheidsbeleid staat op dit moment ook in de belangstelling van het Rijk en de verzekeringsmaatschappijen omdat er grote gezondheidswinst met preventieve projecten te behalen valt. De gemeente kan hierin een belangrijke rol spelen met bijvoorbeeld subsidies of door de juiste voorwaarden te scheppen. Anderzijds zal zij erop moeten letten dat de gemeente geen activiteiten naar zich toetrekt (subsidieert) die feitelijk uitgevoerd dienen te worden door verzekeringsmaatschappijen.

8.1 GGD

De gezondheidsbevordering van de Hellevoetse inwoners vormt de vraagzijde voor de inkoop bij de GGD. IBH wil daarom dat die vraagzijde goed in beeld is zodat de gemeente adequaat inkoop. Speciale aandacht moet daarbij uitgaan naar de kwetsbaren in de samenleving, de ouderen en de jeugd.

8.2 Sport

Daarnaast vindt IBH dat het goed is om in het kader van de gezondheidsbevordering de lokale aanbieders zoals bijvoorbeeld sportclubs te benaderen om te bekijken wat zij kunnen betekenen in de gezondheidsbevordering. Meerdere studies duiden op een grote gezondheidswinst op zowel het lichamelijke als het geestelijke vlak door het beoefenen van een sport. Ook om die reden moet de gemeente de sportclubs blijven faciliteren. Ook vindt IBH dat er speciaal aandacht dient uit te gaan naar de kwetsbaren, de ouderen en de jongeren. Programma's speciaal voor hen mogen extra aandacht krijgen.

8.3 HAP

IBH vindt het belangrijk op elk moment dat zich voordoet te laten weten dat zij een huisartsenpost op Voorne terug wil. Hellevoetsluis en haar omgeving hebben genoeg inwoners voor die extra huisartsenpost. De lange aanrijtijden met eigen vervoer, de wachttijden die vaak ontstaan bij de huidige huisartsenpost en de grote druk die nu ontstaat op het gebruik van de ambulance wat leidt tot overschrijdingen van de aanrijtijden of lange wachttijden bij niet-spoedeisende ritten, zijn bekend. Dat zou voldoende argumentatie moeten zijn om de huisartsenpost in Hellevoetsluis te herstellen. Daar zal IBH aandacht voor blijven vragen op elk niveau.

Hoofdstuk 9 - Veiligheid

9.1 Buurtveiligheid

IBH is van mening dat de bescherming van de fysieke veiligheid van onze burgers altijd prioriteit dient te hebben. Inzet van voldoende politie is hierbij een must. IBH staat daarom voor een strakke handhaving van de regels en voorschriften. Hierbij dient gebruik gemaakt te worden van de meest moderne apparatuur en systemen.

9.1.1 Camera's

IBH is voor de inzet van camera's op plaatsen waarbij van een verhoogd risico sprake is. Ook het preventief plaatsen van mobiele camera's moet mogelijk zijn. Daarnaast dient ook de medewerking van onze burgers gezocht te worden door gebruik te maken van de sociale media. (NL-alert, buurtapps, etc.)

9.1.2 Wijkagent

In de wijken is het van belang dat de wijkagent bekend en aanwezig is zodat de drempel laag is om deze te benaderen indien dit nodig is. Wij vinden dat de wijkagent nog meer zichtbaar moet zijn in de wijk zodat deze een band kan opbouwen met de bewoners. Om greep te houden op de leefbaarheid en de veiligheid in de wijken zal de gemeente, samen met andere partners op dit terrein, actief moeten samenwerken.

9.2 Veiligheid en jongeren

De diverse onderzoeken tonen aan dat het gebruik van alcohol, tabak en andere stimulerende of drogerende stoffen met name onder de jongeren erg vaak voorkomt. De gevolgen daarvan laten zich zien in de vorm van slechte gezondheid, slechte schoolresultaten en het missen van kansen op de arbeidsmarkt. IBH vindt dat er alles aan gedaan moet worden om de jongeren goed voor te lichten. In de eerste plaats door de ouders thuis maar ook op scholen en via het verenigingsleven. Wij zijn voor acties in samenwerking met de ondernemers in het uitgaansleven.

Vooraf jongeren zijn erg actief op internet via de sociale media. Helaas ook op negatieve wijze waardoor anderen soms zo getreiterd worden dat ze psychisch beschadigd raken en daar soms geen uitweg meer in vinden. IBH vindt dat ook hier een voorlichtende taak voor de gemeente ligt. Ook zal er meer aandacht moeten komen voor de slachtoffers.

9.3 Veiligheid en gezondheid

Vanwege de recente bezuinigingen van de centrale overheid in de (psychische) zorg worden patiënten soms niet snel genoeg opgevangen (en begeleid) en hierdoor kunnen gevaarlijke situaties ontstaan. IBH wil dat deze patiënten zich ergens kunnen melden c.q. gemeld worden zodat er alsnog een opvang /begeleiding kan worden geregeld.

9.4 Veiligheid en fietsen

IBH is voor verbetering van de veiligheid op de fietsroutes. Op de verschillende fietsoversteekplaatsen zijn ook de voorrangregels vaak verschillend. Soms kan dat niet

anders maar waar het wel kan dient er uniformiteit te zijn. Ook moet er meer inzet komen om de (jonge) fietsers te wijzen op de gevaren van het gebruik van het mobieltje op de fiets.

9.5 Veiligheid en calamiteiten

In geval van een calamiteit dienen hulpvoertuigen zonder hindernissen de betreffende plaats te bereiken. Hiervoor dient permanente aandacht te zijn omdat dit om mensenlevens gaat. IBH vindt dat er regelmatig een scan gedaan dient te worden om de toegankelijkheid van de wijken voor hulpdiensten te bepalen.

Hoofdstuk 10 - Verkeer en Vervoer

10.1 Ontsluiting

Voor de ontwikkeling van onze stad is het van groot belang dat de bereikbaarheid en de ontsluiting goed is geregeld. Een effectieve ontsluiting van onze stad maar ook van Voorne en Putten is daarbij van zeer groot belang. Helaas is dat nog niet altijd het geval ondanks de uitgevoerde verbeteringen zoals de bouw van de nieuwe Botlekbrug en de ongelijkvloerse kruising van de N 57 met de Groene kruisweg. IBH wil dat snel verdere maatregelen worden getroffen zoals de aanleg van de Blankenburgtunnel/Maasdeltatunnel, de voltooiing van de A4 in zuidelijke richting en verbreding van de N 57.

Maar ook zullen er maatregelen nodig zijn om het verkeer veiliger te maken. Er gebeuren te veel ongevallen die de eindeloze files veroorzaken met vertragingen van soms wel een uur of meer. Een tweede oeververbinding tussen Geervliet en Spijkenisse naar de A15 zou verlichting bieden. Mogelijk moet meer aandacht komen voor de scheiding van vrachtverkeer en personenauto's. Verder dient onderzocht te worden of het doortrekken van de metro naar een centrale plek (transferium) op Voorne soelaas kan bieden.

10.2 Locale situatie

Om meerdere redenen is het van belang dat er een vlotte doorstroming is van het verkeer. Voor de lokale situatie betekent dit dat er altijd aandacht moet zijn voor een effectieve verkeersafwikkeling die optimaal aansluit op het externe wegennet. Nu de Noordelijke randweg klaar is, wordt het zaak te onderzoeken of en hoe snel de Ringweg rond de stad verder voltooid kan worden. We beseffen dat de aanleg van Kickersbloem 3 met een nieuwe brug over het kanaal en de realisering van het bouwplan Boomgaard hierbij een cruciale rol speelt.

Natuurlijk is IBH tegen structureel vrachtverkeer in de woonwijken. Met name de vrachten van en naar Farmfrites veroorzaken veel overlast. IBH maakt zich sterk voor spoedige verbetering van deze situatie. Door de recente indeling van Oudendoorn bij Hellevoetsluis geeft dit meer kans op realisering.

Overlast van sluipverkeer door de wijken dient te worden aangepakt. Meestal kan dit door bepaalde aanpassingen uit te voeren zoals o.a. nodig blijkt langs de Parnassiaflats en in de dorpskernen van Oudendoorn en Nieuwendooorn.

Daarnaast dient het fietsgebruik in de stad verder te worden gestimuleerd. Het vermindert het autoverkeer en het bevordert de gezondheid. Door (regelmatige) uitvoering van het fietsplan komen de tekortkomingen aan het licht die dan ook aangepakt moeten worden. Ook dienen de fietsstallingsmogelijkheden verbeterd te worden, met name bij scholen, O.V. -punten en winkel- en zorgcentra. In het kader van de renovatie van het winkelcentrum De Struytse Hoeck staat IBH niet onwelwillend tegenover een bewaakte fietsenstalling.

10.3 Parkeren

IBH vindt voldoende parkeerruimte en een juiste mix van wonen en werken in Hellevoetsluis belangrijk. Bij nieuw te ontwikkelen woonwijken moeten er realistische parkeernormen worden gehanteerd. In veel bestaande wijken is het parkeren van auto's nog een zorgpunt. De gemeente moet in overleg met de bewoners in de wijk naar een oplossing zoeken. Uitbreiding van parkeergelegenheid is een mogelijkheid maar ook het stimuleren van parkeren op eigen grond.

Steeds vaker worden auto's voorzien van (deels) elektrische aandrijving waarvoor logisch geplaatste laadpunten gewenst zijn. Deze laadpunten kunnen in de toekomst wellicht een rol gaan spelen bij de opslag van duurzame energie in de accu's van deze voertuigen. Graag ziet IBH dat Hellevoetsluis zich ook op dit gebied gaat oriënteren en waar mogelijk een rol van betekenis gaat spelen, om op die manier een duurzaam steentje bij te dragen. IBH vindt dat parkeren van auto's in Hellevoetsluis overal gratis moet blijven.

10.4 Openbaar vervoer

De gemeente dient zich in te zetten voor een aanbod van passend en wenselijk openbaar vervoer. Dus O.V. dat aangepast is aan de maatschappelijke ontwikkelingen. Voor bepaalde doelgroepen is ook vervoer tussen de wijken een reële vraag. De bereikbaarheid van bijzondere huisvestingen zoals scholen, seniorencomplexen, winkelcentra e.d. met het O.V. of speciaal vervoer heeft bij IBH hoge prioriteit.

Hoofdstuk 11 - Financiën

IBH vindt dat de gemeente een sluitende (meerjaren)begroting hoort te hebben en dat de reserves groot genoeg zijn om schommelingen in uitgaven en uitkeringen op te vangen. Zo worden grote schommelingen in de lasten van de burger voorkomen.

Extra inkomsten moet de gemeente niet halen uit verhoging van de lasten voor de burger en de ondernemer maar door te zorgen voor meer inkomsten door bv. subsidies waarbij vooral de Europese subsidiemogelijkheden meer aandacht mogen krijgen. Daarnaast moet de gemeente kritisch blijven kijken naar de uitgavenkant en de eigen werkprocessen. Door 'lean' te werken, kunnen de kosten voor personeel minstens gelijk blijven bij meer

productiviteit en minder fouten. Vooral dat laatste kost veel geld en levert niks anders op dan ergernis.

11.1 Woon-en vestigingslasten

De woon- en vestigingslasten moeten ook in de toekomst betaalbaar blijven en dus gaat Inwonersbelang weer voor lage lasten. Een verhoging van die lasten kan wat IBH betreft alleen het jaarlijkse inflatiepercentage zijn. Alleen als de uitvoering van essentiële taken in gevaar komt, is verhoging voor IBH bespreekbaar. De kosten van de gemeentelijke diensten moeten gebaseerd zijn op de werkelijke kosten. De burger betaalt al belasting en hoeft wat IBH betreft niet meer dan de werkelijke kosten te betalen.

11.2 Leesbare (financiële) stukken

IBH vindt dat de begroting voor iedereen leesbaar moet zijn, Met de hoofdstukken 'wat willen we bereiken', 'wat gaan we daarvoor doen' en 'wat mag het kosten' zijn we goed op weg. Toch kan het taalgebruik in veel hoofdstukken nog eenvoudiger zodat iedereen die dat wil de begroting kan lezen. IBH vindt dat een publieksvriendelijke versie (anders dan het persbericht/begrotingskrant) voor de burger gemaakt moet worden en gelijktijdig met de begroting worden gepubliceerd. Ook de jaarrekening kan op die wijze verschijnen. (Wat hebben we gedaan, wat heeft het gekost en hoeveel hadden we er eigenlijk voor uitgetrokken).

11.2.1 (Financiële) raadsstukken

IBH heeft meermaals aandacht gevraagd voor het probleem dat in één advies meerdere (financiële) besluiten genomen worden. Ook aanvragen bij de zomernota die niet voor de begroting van het jaar daarop maar voor het lopende jaar ter vaststelling aan de raad worden aangeboden, leidt tot een onduidelijke besluitvorming. IBH wil een heldere en eenduidige besluitvorming zodat voor iedereen duidelijk is wat de Raad besluit.

IBH wil zuinig omgaan met de beschikbare middelen. Financiën beschikbaar stellen voor een deelplan in afwachting van de financiële onderbouwing van het totale plan moet vermeden worden. Door voor een deelplan te stemmen, wordt de raad bijna gedwongen het totale plan te omarmen ongeacht de financiële consequenties, terwijl aan de andere kant door tegenstemmen de kans op de uitvoering van een prachtig plan om zeep geholpen wordt.

IBH is tegen gekunstelde fiscale constructies bij investeringen.

IBH vindt dat de bestuursrapportages, de jaarrekening, de zomernota en de begroting op tijd aangeleverd dienen te worden zodat de raad zich goed kan voorbereiden op haar kaderstellende en controlerende taak. Het feit dat de mei- en septembercirculaires structureel later worden aangeleverd door het Rijk, moet leiden tot een heroverweging van de zomernota zoals die nu verschijnt. Misschien moet de nieuwe Raad eens nadenken over een lijst met gewenste beleidsopties zonder financieel kader omdat bij de zomernota de laatste tijd stevast financieel niks mogelijk is en bij de begroting alle financiële problemen lijken te zijn opgelost.

11.2.2 Risico's

Risico's moeten zoveel mogelijk vermeden worden. Met het verstrekken van garanties en het aangaan van achtervang-constructies moeten we heel voorzichtig zijn. Wat IBH betreft kan dat alleen bij sociale projecten.

Bij grote projecten zou de raad wat IBH betreft, regelmatig op de hoogte gehouden moeten worden van financiële en andere risico's.

Hoofdstuk 13 - Slotwoord

Het besturen van Hellevoetsluis vraagt om nog meer keuzes dan in dit programma zijn beschreven. De maatschappij ontwikkelt zich verder en zal ons steeds voor nieuwe uitdagingen plaatsen. Inwonersbelang heeft met dit programma willen aangeven waarvoor ze staat en vooral hoe zij deze uitdagingen wil oppakken.

Wij vertegenwoordigen de kiezers en staan open voor een continue stroom van maatschappelijke informatie van die kiezers over alle mogelijke ontwikkelingen om ons bij te sturen. Wij hebben niet de wijsheid in pacht en houden daarom steeds contact met de samenleving en bepalen van daaruit onze opstelling.

Met u, voor u en vooral dankzij u!

Inwonersbelang Hellevoetsluis

Het Bestuur